

ખગોળ વિજ્ઞાની (ખગોળશાસ્ત્રી/ખગોળ ભૌતિક વિજ્ઞાની)

ખગોળ ભૌતિક વિજ્ઞાની અથવા ખગોળશાસ્ત્રીઓ (એસ્ટ્રોફિઝિસ્ટ્સ) એવા વૈજ્ઞાનિકો છે જેઓ અંતરિક્ષ, તારાઓ, ગ્રહો અને બ્રહ્માંડના અભ્યાસમાં નિષ્ણાત છે. તેમની જવાબદારીઓમાં ડેટા અને આંકડાઓનું વિશ્લેષણ, આર્કાઈવિંગ, પ્લોટિંગ, લોગિંગ, મૂલ્યાંકન અને સંશોધનના પરિણામોનો અહેવાલ તૈયાર કરવાનો સમાવેશ થાય છે. તેઓ વિવિધ ઉપગ્રહો અને ટેલિસ્કોપમાંથી પ્રાપ્ત ડેટાનું સંકલન કરે છે અને આ ડેટાની તુલના કરવા અને છબીઓને સંરેખિત કરવા માટે સૈદ્ધાંતિક મોડલનો ઉપયોગ કરે છે.

વ્યક્તિગત નિપુણતા ★★

- તમે વિજ્ઞાનનો આનંદ માણો છો
- તમે ભૌતિકશાસ્ત્રનો અભ્યાસ કરવા માંગો છો
- તમે વૈજ્ઞાનિક સમસ્યાને ઉકેલવા માટે કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ કરી શકો છો

આ અભ્યાસક્રમની ફી આશરે રૂ. ૫,૦૦૦ થી ૫,૦૦,૦૦૦* જેટલી હોય છે

*આ અંદાજિત રકમ છે અને વિવિધ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ મુજબ તેમાં ફેરફાર હોય શકે છે.

શિષ્યવૃત્તિ

- રાષ્ટ્રીય શિષ્યવૃત્તિ પોર્ટલ - www.scholarships.gov.in ની મુલાકાત લો. આ પોર્ટલ હેઠળ કેન્દ્ર સરકારના વિવિધ વિભાગો, UGC/AICTE યોજનાઓ તેમજ રાજ્ય દ્વારા અમલમાં મુકવામાં આવેલી યોજનાઓ દ્વારા આપવામાં આવતી સહાય અંગેની માહિતી ઉપલબ્ધ છે.*
 - ઉપલબ્ધ શિષ્યવૃત્તિની વિગતો માટે digitalgujarat.gov.in ની મુલાકાત લો. ધોરણ XI થી શરૂ થતી શિષ્યવૃત્તિ માટે આ એક પ્રવેશદ્વાર છે.*
 - યોગ્યતાના આધારે સંસ્થાઓમાં પણ શિષ્યવૃત્તિ ઉપલબ્ધ છે.*
- *(આ શિષ્યવૃત્તિની ઉપલબ્ધતા સમયાંતરે બદલાઈ શકે છે)

લોન

- વિદ્યાલક્ષ્મી, www.vidyalakshmi.co.in, શૈક્ષણિક લોન મેળવવા માંગતા વિદ્યાર્થીઓ માટેનું એક પોર્ટલ છે. આ પોર્ટલ નાણાકીય સેવા વિભાગ, (નાણાં મંત્રાલય), ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગ (શિક્ષણ મંત્રાલય) અને ઇન્ડિયન બેંક્સ એસોસિએશન (IBA)ના માર્ગદર્શન હેઠળ વિકસાવવામાં આવેલ છે.
- કેટલાક રાજ્યોમાં ઓછા વ્યાજ દરો સાથે વિદ્યાર્થી કેડિટ કાર્ડ ઉપલબ્ધ છે, ઉદાહરણ તરીકે, પશ્ચિમ બંગાળ, ઓડિશા, બિહાર, વગેરે.
- તમામ બેંકો શૈક્ષણિક લોન આપે છે.

પ્રવેશ માટે...

૧. વિજ્ઞાન પ્રવાહમાં ધો. ૧૨ પૂર્ણ કરો. (ભૌતિકશાસ્ત્ર, રસાયણશાસ્ત્ર અને ગણિત)
૨. ભૌતિકશાસ્ત્રમાં સ્નાતક (B.Sc.)ની ડિગ્રી મેળવો. અથવા
૩. સ્નાતકની ડિગ્રી મેળવ્યા બાદ, સમાન અથવા સંબંધિત ક્ષેત્રમાં અનુસ્નાતકની ડિગ્રી મેળવો અને ત્યારબાદ પી.એચ.ડી. કરો.

કૃપા કરીને નોંધણી દરમિયાન અભ્યાસક્રમનો સમયગાળો તપાસો

અપેક્ષિત આવક

*અહીં આપેલ આંકડાઓ ફક્ત સૂચક છે અને ફેરફારને પાત્ર છે

ખગોળશાસ્ત્રીનું અંદાજિત માસિક વેતન

રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ થી ૨,૦૦,૦૦૦* જેટલું હોય છે.

સ્ત્રોત: <https://www.salaryexpert.com/salary/job/physicist-astronomy/india>

તમે ક્યાં કામ કરશો?

કાર્યસ્થળ : જાહેર અને ખાનગી સંશોધન અને નિરીક્ષણ કેન્દ્રો

કાર્યસ્થળનું વાતાવરણ: આ ડેસ્ક જોબ નથી. તમારે ટીમનું સંચાલન કરવાનું રહેતું નથી. સ્થાનિક મુસાફરી એ તમારી કામગીરીનો એક ભાગ છે. પાર્ટ ટાઈમ અને કરાર આધારિત નોકરીઓ ઉપલબ્ધ હોઈ શકે છે. સંસ્થાઓ સામાન્ય રીતે અઠવાડિયામાં ૫ થી ૬ દિવસ અને દરરોજ ૮ થી ૯ કલાક કામ કરે છે. સંસ્થા મુજબ તેમાં ફેરફાર થઈ શકે છે. શિફ્ટ પ્રથા ઉપલબ્ધ હોઈ શકે છે.

આ ક્ષેત્રમાં દિવ્યાંગ લોકો માટે કામ કરવાની તકો ઉપલબ્ધ છે.

તમે અભ્યાસ ક્યાં કરશો?

આ અભ્યાસક્રમ ભૌતિકશાસ્ત્ર/ખગોળ ભૌતિકશાસ્ત્ર વિભાગ દ્વારા ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવે છે. સંસ્થાઓની અહીં આપેલ યાદી માત્ર સૂચક છે.

સરકારી સંસ્થાઓ

૧. એમ.એસ.યુ., વડોદરા
૨. નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજી, રાઉરકેલા
૩. ઓસ્માનિયા યુનિવર્સિટી, હૈદરાબાદ
૪. પંજાબી યુનિવર્સિટી, પટિયાલા
૫. ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજી, ગાંધીનગર
૬. ટાટા ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ફંડામેન્ટલ રિસર્ચ, મુંબઈ
૭. સેન્ટ ઝેવિયર્સ કોલેજ, અમદાવાદ
૮. ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ટેકનોલોજી, કાનપુર

ખાનગી સંસ્થાઓ

(અરજી કરતા પહેલા કૃપા કરીને તપાસ કરો કે શું સંસ્થા યુજીસી સાથે સંલગ્ન અને માન્યતા પ્રાપ્ત છે.)

૧. નિરમા યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
૨. માર ઇવાનિયોસ કોલેજ, તિરુવનંતપુરમ
૩. પી.પી. સવાની યુનિવર્સિટી, સુરત
૪. પી.એસ.જી. કોલેજ ઓફ આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ, કોઈમ્બતુર
૫. કે.જે. સોમૈયા કોલેજ ઓફ સાયન્સ એન્ડ કોમર્સ, મુંબઈ
૬. ડૉ. ડી.વાય. પાટીલ આર્ટ્સ કોમર્સ એન્ડ સાયન્સ કોલેજ, પુણે
૭. પી.ડી.ઈ.યુ., ગાંધીનગર
૮. સેન્ટ ટેરેસા કોલેજ, એનાકુલમ

સંસ્થાઓના રેન્કિંગની માહિતી અહીં ઉપલબ્ધ છે -

<https://www.nirfindia.org/2022/Ranking.html>

ડિસ્ટન્સ લર્નિંગ ઇન્સ્ટિટ્યુટ

- ઇન્દિરા ગાંધી નેશનલ ઓપન યુનિવર્સિટી (IGNOU)
- ડૉ. બી. આર. આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

ઓનલાઈન અભ્યાસક્રમો

- NPTEL * સ્વયમ:
<https://swayam.gov.in/explorer?searchText=astrophysics/>
- www.ncs.gov.in

અપેક્ષિત પ્રગતિ પથ

જુનિયર સંશોધક → એસ્ટ્રોફિઝિક્સિસ્ટ → વિભાગના વડા

સર્ચ માટેના કીવર્ડ્સ ...

એસ્ટ્રોફિઝિક્સ, એસ્ટ્રોનોમર્સ, એસ્ટ્રોફિઝિક્સિસ્ટ

મને સ્કેન કરો

વેબસાઈટ પર જુઓ

• www.skillindiadigital.gov.in

• <https://anubandham.gujarat.gov.in>

- * એન.પી.ટી.ઈ.એલ.-નેશનલ પ્રોગ્રામ ઇન ટેકનોલોજી એન્ડાન્સ લર્નિંગ. તે ભારત સરકાર દ્વારા તૈયાર કરાવવામાં આવેલ છે જે ઓડિયો-વિડીયો સ્વરૂપમાં વિવિધ અભ્યાસક્રમો ઉપલબ્ધ કરાવે છે.

સાહ્ય ગાથા

અન્નપૂર્ણિ સુબ્રમણ્યમ હાલમાં ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ એસ્ટ્રોફિઝિક્સ, બેંગલુરુમાં નિયામક છે. તેણીએ કાલિકટ યુનિવર્સિટીમાંથી બી.એસ.સી. અને એમ.એસ.સી.ની પદવી હાંસલ કરી છે. તેણીએ આઈ.આઈ.એ., બેંગલુરુમાં પી.એચ.ડી. પૂર્ણ કર્યું. તેણી તારા સમૂહો, તારાઓનું નિર્માણ, આકાશગંગાઓની રચના, આકાશગંગાઓમાં તારાની સંખ્યા અને મેગેલેનિક વાદળો જેવા ક્ષેત્રોમાં તેમના કામ માટે વિખ્યાત છે.*

સ્ત્રોત:<https://www.iiap.res.in/IIA50/sites/default/files/Women-Astronomers-IIA.pdf>

*ઉપરોક્ત માહિતી ફક્ત તાલીમ હેતુઓ માટે છે અને તેનો ઉપયોગ કોઈપણ વ્યાવસાયિક લાભ માટે કરવામાં આવશે નહીં.